

Studiebesök på Hatt Couture i Livrustkammaren 11 februari 2026

Vi var 19 personer som klev in i Livrustskammaren för att få en visning av den nya utställningen 'Hatt Couture'.

Vår guide, Carl Ivinger, berättade att sedan Livrustskammaren slogs ihop med kungligheternas 'klädkammare' har museet en stor samling av olika kläder, som kan visa hur modet förändras.

I utställningen 'Hatt Couture' lyfts fram vad kungligheterna bar på huvudet under 1900-talets mitt, en period som räknas som 'hattens guldålder.'

Männens hattmakare kallades just 'hattmakaren' medan kvinnliga hattar skapades av 'modisten'.

Medan männen beställde sina hattar, träffade hovets kvinnor den kungliga modisten, fru Röstberg, personligen.

Hon såg till att hatten satt rätt med frisyren, och att den passade den övriga klädseln.

I den första montern presenteras baskern.

Carl berättade att konstnären Rembrandt förmodligen var den mest kände bäraren av baskern, och under 1900-talets mitt kopplades baskrar till konstnärer och 'beatniks'.

I montern hänger tre baskrar som tillhörde prinsessan Sibylla, mor till kungen.

Prinsessan Sibyllas chica vinterhatt från 1970, prydd med hägerfjädrar, var absolut ingen 'beatnik-basker'!

Den är tillverkad av hovleverantören Röstberg och den bars till päl.

I nästa monter ser man en samling turbaner i olika stilar.

Redan under 1700-talet började kvinnor klä sig 'a la turk.'

Den var en hattmodell som fortsatt vara populär, förmodligen för att den var så praktisk.

Kvinnor kunde stoppa håret under den, och den passade därför även kvinnor från arbetarklassen.

Pillerburken är en klassisk hatt, enfärgad och rund utan brätte.

Den slog igenom stort, när Jackie Kennedy bar en klassisk pillerburk då John F. Kennedy svors in som USA:s president 1961.

De kungliga damerna har alla haft pillerburkar, vissa dekorerade med fjädrar, som man ser här.

Prinsessa Margaretha, Fru Ambler, köpte sin fina svarta pillerburk med flor på Harrods i London.

Det finns färre herrhattar i Livrustskammarens samlingar, men några mycket eleganta exemplar presenteras.

Den svarta cylinderhatten passar bäst till frack och har burits av den alltid välklädde kung Gustaf V.

Den gråa cylinderhatten bars vid mindre formella tillställningar, men även den var en tydlig statusmarkör.

Utställningen är inte stor, men vi alla fick plats att sitta och lyssna på Carls levande berättelser om hattens historia.

Vi fick även lära oss lite 'hattetikett':
Män ska ta av hatten inomhus, men kan behålla den på i en hiss.

Undantaget är om det finns en dam i hissen.

Man ska alltid ta av hatten med vänster hand för att kunna skaka hand med högern.

Bakom oss kan man se en spegel där man kan sitta och prova olika hattmodeller.

Kerstin vågade prova flera varianter och fattade tycke för den stiliga röda hatten med stort brätte. Visst är den fin!

Blomsterhattar har funnits väldigt länge och samlingen innehåller många fina exemplar.

Högst upp finns en hatt med vita rosor som hörde till prinsessa Margaretha, Fru Ambler, 1964.

Utställningen har även ett modereportage om hovets kvinnor, där ett foto av prinsessan i samma hatt ingår.

Carl ledde oss ner till utställningens fortsättning på museets nedre plan.

Här presenteras ett trettiotal hattar som tillhörde två generationer.

Prinsessan Christina, Fru Magnuson, verkade tycka om att visa upp sig i många olika huvudbonader.

Här kan man se bl. a. små fjädriga coiffer – eller fascinators – och hur prinsessan såg ut i dem.

Prinsessa Christina var under många år mycket engagerade i Sophiahemmet.

2018 hedrades hon som Sophiahemmet högskolas första hedersdoktor.

Hennes doktorshatt finns här, tillverkad av Lisa Franzén, Sveriges enda kvarvarande hattmakarmästare.

Prinsessa Sophia får representera hovets yngre generation, och hennes hattar visar också ett brett register.

Hon kommer från Älvdalen, och här finns en fin bild på henne i folkdräkten och även hennes söta älvsdalshatt.

Visningen tog ca en timme, men vi fick tid efteråt att vandra runt, läsa mer, prova hattar och ta bilder.

Det var ett lärorikt studiebesök med en kunnig och trevlig guide.